

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ ДІАЛОГ:
МОЛОДЬ. НАУКА. ІННОВАЦІЇ**

ЗАПОРІЖЖЯ, 17 КВІТНЯ 2026 РОКУ

УДК 378.013.32:001.891(477)(062.552)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького
(протокол №15 від 13.05.2026 р.)*

Редакційна колегія:

*Фалько Н.М. – докторка психологічних наук, професорка;
Глебова Н.І. – докторка соціологічних наук, професорка;
Полякова Л.І. – кандидатка історичних наук, доцентка;
Гузь Н.В. – кандидатка психологічних наук, доцентка;
Муртазієв Е.Г. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Подорожний С.М. – кандидат біологічних наук, доцент;
Проценко А.А. – кандидат педагогічних наук, доцент;
Сіроштан Т.В. – кандидатка філологічних наук, доцентка;
Белов О.Р. – голова студентської ради університету;
Кірова Д.О. – перша заступниця голови студентської ради університету.*

Міждисциплінарний діалог: Молодь. Наука. Інновації : збірник матеріалів II Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 17 квітня 2026 р.). – Запоріжжя: Видавництво МДПУ імені Богдана Хмельницького, 2026. – 721 с.

У збірнику оприлюднено матеріали учасників II Міжнародної науково-практичної конференції «Міждисциплінарний діалог: Молодь. Наука. Інновації», яка відбулася у змішаному форматі 17 квітня 2026 р. у м. Запоріжжі на базі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

*У матеріалах конференції збережено орфографію та пунктуацію авторів.
За достовірність та оригінальність матеріалу відповідальність покладається на авторів.*

ISBN 978-617-7346-97-4
© Авторський колектив, 2026

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ №1. GLOBAL REMOTE: АРХІТЕКТУРА ЦИФРОВОЇ СВОБОДИ	12
<i>Андрієць Б., Чорна А.</i> Автоматизація відновлення еталонного стану робочих станцій студентів після завершення занять	12
<i>Каркоцький І.</i> Вправи для формування у бакалаврів з професійної освіти навичок розроблення системи оцінювання навчальних тренінгів	16
<i>Карнауха С.</i> Формування у бакалаврів професійної освіти навичок говоріння англійською мовою шляхом моделювання професійних ситуацій з використанням відеоконференцій.....	20
<i>Кравченко Н., Круглик В.</i> Порівняльний аналіз платформ для створення e-portfolio (Google Sites, Wix, Canva, Padlet, Genially) – переваги на недоліки для вчителя-філолога.....	25
<i>Крижановська В., Ібрагімова Л.</i> Огляд веб-сайтів для навчання веб-розробки.....	31
<i>Руднєва В.</i> Імерсивні та гейміфіковані системи як інструмент цифрової свободи	36
<i>Рудомьоткін Є., Круглик В.</i> Проектування системи цифрових освітніх ресурсів з навчальної дисципліни «Управління якістю професійної освіти»	40
<i>Серафимова Т., Устюгова Г.</i> Формування графічних компетентностей учнів закладів професійно-технічної освіти технічного профілю засобами мобільного додатку Autodesk AutoCAD	45
<i>Устюгова Г.</i> Візуальні навчальні матеріали у цифровому освітньому середовищі: відповідь на сучасні виклики професійної підготовки педагогів...	50
<i>Шендецький А., Устюгова Г.</i> Відкриті освітні курси як засіб забезпечення доступності професійно-технічної освіти в цифровому середовищі	55
СЕКЦІЯ №2. ЕКОНОМІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ, ТРЕНДИ ТА ТРАНСФОРМАЦІЇ	60
<i>Подаков Є.</i> Безбар'єрне середовище як передумова сталого розвитку туризму в Україні: інклюзивні рішення в готельному бізнесі.....	60
СЕКЦІЯ №3. ЛІДЕРСТВО, УПРАВЛІНСЬКІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В БІЗНЕСІ	65
<i>Белов О., Муртазієв Е.</i> Органи студентського самоврядування як інструмент ефективного менеджменту в університеті	65
<i>Забаренко Є., Осипенко С.</i> Трансформація управління закладом освіти в умовах децентралізації	69
<i>Зарецький Р., Намлієва Н.</i> Дослідження системи розвитку персоналу в умовах стратегічного управління підприємством.....	73
<i>Макуха Д., Щєбликіна З.</i> HR-маркетинг як інструмент формування бренду роботодавця	76
<i>Маліновська А., Гончарова О.</i> Трансформація зворотного зв'язку в контексті цифровізації формувального оцінювання при вивченні іноземних мов.....	80

<i>Прогонюк Л.</i> Формування лідерських якостей студентської молоді в умовах цифрової трансформації освіти	84
<i>Рибалко М., Чорна А.</i> Огляд платформи Magic School AI: призначення та основні функції	89
<i>Сухомлінова А.</i> Неформальна освіта як драйвер розвитку лідерських компетентностей молоді в умовах цифрової трансформації	93
<i>Фалько О.</i> Формування готовності бакалаврів професійної освіти (цифрові технології) до застосування технологій навчання у співробітництві	97
СЕКЦІЯ №4. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА МАТЕМАТИКА	101
<i>Братченко А.</i> Мікро-PBL: механізм відновлення математичних компетентностей здобувачів базової загальної середньої освіти	101
<i>Дерік Л., Черкашина К.</i> Ігрові технології як засіб зниження математичної тривожності молодших школярів	105
<i>Родін О., Баранцова І.</i> Використання технології мозкового штурму для розвитку навичок іншомовного говоріння старшокласників	110
<i>Терменжи О., Кожевникова А.</i> Безпечне та відповідальне використання штучного інтелекту в освіті: педагогічний дизайн вибіркової дисципліни	114
СЕКЦІЯ №5. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРИ: ДОСВІД, ПРАКТИКА, ІННОВАЦІЇ	120
<i>Колісниченко Н., Таран К.</i> Особливості соціально-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами: виклики сучасної інклюзії	120
<i>Бочелюк В.</i> Соціально-психологічний супровід особистості в умовах сучасних соціальних змін	126
<i>Винничук С., Янкович О.</i> Особливості формування рефлексивної компетентності майбутніх учителів початкової школи засобами тренінгу	131
<i>Гончарова О.</i> Розвиток критичного мислення майбутніх учителів початкової школи під час їх навчання в закладах вищої освіти	137
<i>Григор'єва Я., Білецька М.</i> Виховний потенціал української народної казки у процесі формування морально-етичних цінностей молодших школярів	140
<i>Дем'янова А., Батарейна І.</i> Вплив культурно-мистецького середовища на особистісний розвиток через соціально-педагогічний супровід	143
<i>Іванюк С., Мога М.</i> Роль основних рухів у формуванні цілісної практичної системи в дітей із загальним недорозвитком мовлення	147
<i>Карімова Н., Кожевникова А.</i> Музика, рух і слово: логоритміка у формуванні мовлення дітей молодшого шкільного віку	151
<i>Кириленко А., Доброходова О.</i> Геодезія як простір професійного становлення особистості: соціально-педагогічний аспект	156
<i>Кірова Д., Атрошенко Т.</i> Булінг у підлітковому середовищі: причини, прояви та профілактика засобами арттерапії	160
<i>Коваль А., Черкашина К.</i> Формування емоційного інтелекту молодших школярів як складова соціально-педагогічного супроводу особистості	165

Терменжи Олександр Андрійович
здобувач третього освітньо-наукового рівня вищої освіти,
кафедра освітології та педагогіки мистецтва,
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького, Україна

Наукова керівниця: Кожевникова Алла Власівна
к. пед. н., доцентка кафедри освітології та педагогіки мистецтва
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького, Україна

БЕЗПЕЧНЕ ТА ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТІ: ПЕДАГОГІЧНИЙ ДИЗАЙН ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Стрімкий розвиток технологій штучного інтелекту зумовлює глибоку трансформацію освітніх практик і водночас підвищує вимоги до професійної підготовки педагогічних кадрів. В умовах цифровізації освіти вже недостатньо обмежуватися формуванням базової цифрової грамотності та технічних навичок використання інструментів. Натомість особливої актуальності набуває розвиток ШІ-компетентності (AI competency), яка охоплює етичну рефлексію, критичне мислення, усвідомлення потенційних ризиків і формування відповідального цифрового громадянства.

Аналіз зарубіжного досвіду впровадження технологій штучного інтелекту в освітній процес засвідчує їхній значний потенціал у підвищенні ефективності навчання, індивідуалізації освітніх траєкторій та оптимізації управлінських практик у закладах освіти. Водночас практика провідних країн, зокрема Південної Кореї [2], демонструє, що несистемне та передчасне впровадження ШІ без належної підготовки педагогічних кадрів, апробації цифрових платформ і оцінювання їхнього впливу може спричинити негативні ефекти, зокрема перевантаження цифровими ресурсами, зниження якості традиційного навчання, а також виникнення етичних і правових ризиків, пов'язаних із захистом персональних даних.

У цьому контексті для України особливої ваги набуває критичне осмислення як успішних практик, так і помилок інших країн у процесі формування стратегії інтеграції ШІ в освіту. Такий підхід забезпечує поетапність і керованість впровадження інновацій, сприяє підготовці педагогів до ефективного використання ШІ-інструментів, збереженню балансу між традиційними та цифровими методами навчання, а також мінімізації потенційних ризиків для всіх учасників освітнього процесу. Отже, лише системна модель, що поєднує аналіз міжнародного досвіду з урахуванням національних освітніх особливостей, може гарантувати ефективну, безпечну та сталу інтеграцію штучного інтелекту в освітній простір України.

В Україні ключові орієнтири щодо використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі визначено у *«Інструктивно-методичних рекомендаціях щодо використання штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти»* [6], які окреслюють підходи до безпечного, етичного та ефективного впровадження ШІ в освітню практику.

Наше дослідження узгоджується з *Концепцією розвитку штучного інтелекту в Україні* (Кабінет Міністрів, 2020), програмою масштабної трансформації освіти *«Освіта 4.0: український світанок»* (МОН, 2022), проектом *«Інструктивно-методичні рекомендації щодо ШІ в ЗЗСО»* (МОН, 2024), *Концепцією Державної цільової науково-технічної програми з використання технологій штучного інтелекту в пріоритетних галузях економіки на період до 2026 року* (Кабінет Міністрів, 2024), *Рекомендаціями щодо відповідального впровадження та використання штучного інтелекту в закладах вищої освіти* (МОН, 2025).

Нами було розроблено курс вибіркової дисципліни *«Педагогічні аспекти використання штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти»*, призначеної для студентів спеціальності *«Середня освіта (Математика)»* першого та другого рівнів вищої освіти (3 кредити ЄКТС, 90 годин) у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького.

Проектування курсу здійснювалося на основі моделі педагогічного дизайну ADDIE [3], яка передбачає поетапне створення освітніх продуктів і включає п'ять ключових етапів, представлених у таблиці 1.

Таб. 1. Етапи проектування курсу «Педагогічні аспекти використання штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти»

Етап	Аналіз (Analysis)	Проектування (Design)	Розробка (Development)	Упровадження (Implementation)	Оцінювання (Evaluation)
Ключові процеси етапу	Попереднє планування, діагностика освітнього середовища, визначення потреб і ресурсного забезпечення	Концептуалізація курсу та деталізація його структури	Створення та інтеграція навчально-методичних матеріалів	Реалізація освітнього процесу в межах курсу	Комплексне оцінювання якості курсу (процесу та результатів)
Практична реалізація	<ul style="list-style-type: none"> аналіз ресурсного забезпечення курсу визначення вимог до здобувачів освіти та характеристика цільової аудиторії обґрунтування вибору системи управління навчанням (LMS) з урахуванням технічних і функціональних можливостей 	<ul style="list-style-type: none"> проектування структури курсу розроблення навчального плану укладання силабусу формулювання результатів навчання добір методів навчання та оцінювання 	<ul style="list-style-type: none"> структуризація навчального контенту підготовка навчальних занять створення мультимедійного супроводу (зокрема відеоматеріалів) розміщення курсу в LMS 	<ul style="list-style-type: none"> організація діяльності викладача (тьютора) проведення навчальних занять забезпечення педагогічної взаємодії 	<ul style="list-style-type: none"> реалізація системи оцінювання якості курсу аналіз результатів навчання удосконалення змісту та структури курсу

Основною метою цього курсу є розвиток у майбутніх учителів цілісного розуміння педагогічних можливостей, викликів та обмежень використання штучного інтелекту в навчанні математики у закладах загальної середньої освіти

з урахуванням проблематики СЗ – кіберетики, кібербезпеки та кіберзахисності – в цифровому освітньому середовищі, а також формування готовності до використання ШІ у професійній діяльності на основі розвитку ШІ-компетентності майбутнього вчителя [4].

Курс ґрунтується на положеннях UNESCO *AI Competency Framework for Teachers (AI CFT)*, рамки *AI Competency for Educators*, а також «Інструктивно-методичних рекомендацій щодо використання штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти», розроблених Міністерством освіти і науки України. Попередню структуру курсу наведено в таблиці 2.

Таб. 2. Структура навчальної дисципліни «Педагогічні аспекти використання штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти»

№	Назва модуля	Год.	Формат
1	Вступ: цифрова трансформація освіти та роль штучного інтелекту	4	Лекції та обговорення
2	Інструменти ШІ та підходи до роботи	6	Лекції та практичні заняття
3	Підготовка та використання ШІ на уроці	8	Вебінар + аналіз кейсів
4	Оцінювання в умовах використання ШІ	4	Лекції та практичні заняття
5	Межі, ризики та політика використання ШІ	4	Лекції та вебінар
6	Основи кібербезпеки в освітньому середовищі	4	Мініпроекти + симуляції
7	Штучний інтелект у навчанні математики	8	Лекції та практичні заняття
8	Підсумкове заняття: презентації студентських проєктів та рефлексія	2	Презентації

Система оцінювання передбачає поточний контроль (тестування, участь у заняттях, обговорення кейсів), виконання міні-проєкту (розроблення уроку із використанням ШІ-інструментів) та підсумкову презентацію результатів проєктної діяльності.

Курс «Педагогічні аспекти використання штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти» буде інтегровано в систему управління навчанням (LMS) Moodle Мелітопольського державного педагогічного університету імені

Богдана Хмельницького. Як підкреслюють педагоги [5], стратегія оцінювання якості курсу охоплює п'ять ключових компонент (рис.1)

Рис. 1. Стратегія забезпечення та оцінювання якості курсу

Після завершення курсу студентам пропонується пройти тест на визначення рівня грамотності у сфері генеративного штучного інтелекту – *Generative Artificial Intelligence Literacy Test (GLAT)*, розроблений групою австралійських дослідників [1]. Завдання тесту було перекладено українською мовою та адаптовано до національного освітнього контексту. У межах педагогічного експерименту цей інструмент планується використовувати як діагностичний засіб для оцінювання рівня ІІІ-грамотності майбутніх учителів математики, забезпечуючи об'єктивність і надійність вимірювання.

Оцінювання сприйняття курсу здобувачами освіти здійснюватиметься у формі проведення анонімних онлайн-опитувань та інтерв'ю серед слухачів курсу. Окрім цього, до оцінювання якості технологічного забезпечення курсу, його методичного наповнення курсу та ефективності інтерактивної складової курсу планується залучити експертів: педагогів-практиків, які спеціалізуються у сфері застосування ІІІ та розробці курсів в LMS.

До подальших етапів дослідження належить проведення педагогічного експерименту, що передбачає розроблення та впровадження курсу «*Педагогічні аспекти використання штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти*» на основі моделі ADDIE, описаної раніше, подальше оцінювання та удосконалення його змісту й структури, а також експериментальну перевірку ефективності розробленого курсу щодо формування готовності майбутніх

учителів до використання технологій штучного інтелекту у професійній діяльності.

Список використаних джерел:

1. Jin Y., Martinez-Maldonado R., Gašević D., & Yan L. *GLAT: The generative AI literacy assessment test*. 2024. URL: <https://arxiv.org/abs/2411.00283>.
2. Korean Educational Development Institute (2024) A Study on Monitoring Educational Innovation in Universities. URL: <https://www.kedi.re.kr/eng/kedi/bbs/B0000006/view.do?nttId=3357&menuNo=200014&pageIndex=1>.
3. The ADDIE Learning Design Process for Instructional Designers. URL: <https://www.digitallearninginstitute.com/blog/the-digital-learning-design-process-addie-model-for-instructional-design>.
4. Termenzhy O., Kozhevnikova A., Susukailo V. Preparing pre-service teachers for the digital era: Cyberethics, cybersafety, and cybersecurity skills as a core AI competency // CSDP 2025: Cyber Security and Data Protection 2025.
5. Лосева Н.М., Ігнатова Л.Б. *Розробка і використання дистанційних курсів у навчальному процесі: методичні рекомендації*. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2016. 88 с.
6. Проект «Інструктивно-методичні рекомендації щодо ШІ в ЗЗСО» Міністерство освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shcho.do.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf>.